

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415209007
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6415209007.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, vo veci starostlivosti o maloletú T. Q., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W.S., dieťa rodičov: Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. O. XXXX/XX, N. a D. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX, XXX XX E., zastúpený Advokátska kancelária AK Bitalová & Demeterová, s.r.o., so sídlom Žánovská 5183/2A, Rimavská Sobota, IČO: 47 244 798, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4P/52/2015 - 38 zo dňa 14. 12. 2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4P/52/2015 - 71 zo dňa 11. 03. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7P/15/2013 zo dňa 14. 05. 2013 vo výroku o výške vyživovacej povinnosti otca tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej T., nar. XX. XX. XXXX výživné vo výške 50,- Eur mesačne, počnúc dňom 01. 04. 2015, vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky maloletého dieťaťa. Zároveň súd rozhodol o zročnom výživnom za obdobie od 01. 04. 2015 do 14. 12. 2015, ktoré ustálil vo výške 184,- Eur a ktoré povolil otcovi uhradiť k rukám matky maloletého dieťaťa v mesačných splátkach vo výške 5,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhod splátok a zročnosťou celého dlhu. O trovách konania v rozsudku zo dňa 14. 12. 2015 nerozhodol. Následne rozsudkom č. k. 4P/52/2015 - 71 zo dňa 11. 03. 2016 o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku prvostupňového súdu zo dňa 14. 12. 2015 podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. V odvolaní uviedol, že s rozhodnutím súdu nemôže súhlasiť, je pravdou, že odmietol vykonávať aktivačné práce, v dôsledku toho bola však jeho hmotná dávka zo sumy 117,40 Eur znížená na sumu 55,80 Eur mesačne počnúc dňom 01. 10. 2015, o čom doložil rozhodnutie o znížení dávky. Napriek zníženiu mesačného príjmu otca na sumu 55,80 Eur, súhlasí, aby súd v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine toto zníženie do úvahy nebral, nakoľko otec si ho zapríčinil sám tým, že sa vzdal možnosti účasti na aktivačných prácach, je preto nutné vychádzať z jeho predpokladaného a predchádzajúceho príjmu vo výške 117,40 Eur. Táto suma však nezodpovedá ani výške životného minima pre dospelú fyzickú osobu, ktorá je vo výške 198,- Eur. Poukázal na názor súdu, že otec má vzhľadom na svoje mesačné výdavky vo výške 403,- Eur aj vyššie príjmy, ktoré však nepriznal, k tomuto je nutné uviesť, že súd sa pomýlil pri zápise výšky inkasa, ktoré nie je 280,- Eur

mesačne, ale 177,- Eur mesačne, spolu so splátkou úveru vo výške 103,- Eur je to 280,- Eur mesačne. Okrem toho otec uhrádza splátku pôžičky vo výške 20,- Eur, jeho celkové výdavky sú tak mesačne vo výške 300,- Eur. S úhradou týchto výdavkov pomáha odporcovi jeho matka, ktorá mu poskytuje aj stravu. Tieto skutočnosti predniesol aj na pojednávaní dňa 14. 12. 2015, súd ich však nevzal do úvahy a vôbec na ne neprihliadol. Nie je pravdou tvrdenie matky na pojednávaní, že otec prestal podnikat' kvôli tomu, aby mu nebolo zvýšené výživné. Otec začal podnikat' ako P. (nie X.) dňa 01. 04. 2014 po tom, ako mu jedna spoločnosť v D. slúbila zabezpečiť prácu v zahraničí, pokiaľ si založí živnosť. Túto prácu však nezískal, čo mu odôvodnili tým, že neovláda A. jazyk. Vzhľadom na nízky príjem z podnikania vznikali mu postupne nedoplatky na zdravotnom poistení, ktoré ku dňu 14. 05. 2015 predstavovali celkovú sumu vo výške 231,07 Eur. Od dňa 01. 07. 2015 by bol odporca povinný platiť aj zákonné povinné odvody do sociálnej poisťovne v mesačnej výške 170,- Eur, čo spolu so zdravotným poistením predstavuje sumu odvodov vo výške 226,- Eur mesačne. Pretože odporca mal už nedoplatky na zdravotnom poistení a nebol by schopný platiť aj povinné odvody do sociálnej poisťovne, bol nútený živnosť ukončiť. Súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného vychádzal z príjmu odporcu vo výške 117,- Eur, nebral však do úvahy takmer dvojnásobné zvýšenie príjmu matky zo sumy 268,- Eur na sumu 500,- Eur mesačne. Pokiaľ sa teda nároky dieťaťa zvýšili len o poplatky do J.O. vo výške 7,- Eur mesačne, tieto vie matka zo svojho zvýšeného príjmu pokryť bez problémov. Poukázal na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ďalej v odvolaní uvádzal, že odporca žije v okrese H. X., ktorý je okresom s najvyššou mierou nezamestnanosti, je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, avšak žiadne zamestnanie mu ponúknuté doteraz nebolo. Je vlastníkom starého rodinného domu v zlom stave, v ktorom býva. Iný hodnotnejší majetok nevlastní. Jeho mesačný príjem je hlboko pod výškou životného minima a sám je odkázaný na finančnú pomoc svojej matky. Jeho životná úroveň je oveľa nižšia, než je úroveň dcéry, na výživné ktorej má prispievať aj jej matka. Pomery na strane otca sa zhoršili, pomery na strane matky sa výrazne zlepšili a matka je schopná zo svojho príjmu zabezpečiť aj zvýšené výdavky na dieťa. Výživné nemá byť určené v takej výške, aby spôsobilo existenčné problémy platiteľovi výživného, prípadne zapríčinili snahu o vyhýbanie sa plneniu vyživovacej povinnosti a následne jeho trestné stíhanie je pre neplatenie výživného. Podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil zistené skutočnosti, nevzal do úvahy všetky okolnosti uvádzané a podložené otcom, a preto dospel k nesprávnemu právnemu názoru, že v danej veci sú zákonné dôvody na zvýšenie výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietne a zároveň rozhodne aj o náhrade trov konania, ktorých náhradu si odporca uplatňuje voči matke maloletého dieťaťa v celkovej výške 382,69 Eur. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v plnom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že maloleté dieťa od dňa 02. 09. 2014 nastúpilo do Q. ročníka na N.O. v N., postupne sa zvyšujú náklady na jej štúdium, navštevuje N. J.O. v N., kde celý školský rok štúdia stojí 60,- Eur a je potrebné zakúpiť pomôcky na O. a P. v hodnote 25,- Eur. Náklady na maloleté dieťa sa podstatne zvýšili z dôvodu fyzického rastu dieťaťa, a to na ošatenie a hygienické potreby. V škole patrí stravné vo výške cca 20,- Eur mesačne, na školskú družinu 40,- Eur a triedny fond 45,- Eur na školský rok. Keďže je samoživiteľkou, je dosť finančne náročné zvládať všetky výdavky spojené so starostlivosťou a výživou maloletej. Od roku 2014 sa výrazne zmenili jej výdavky na bývanie. Do októbra 2014 bývala spolu s rodičmi v ich trojizbovom byte, kde nemusela platiť nájomné a nemala žiadne iné výdavky spojené s bývaním a stravou. V súčasnosti s maloletou dcérou bývajú v jednoizbovom mestskom nájomnom byte, kde mesačné zálohy na byt sú vo výške 170,- Eur, platí inkaso mesačne vo výške 24,14 Eur, životné poistenie pre maloletú vo výške 15,50 Eur. Poukázala na to, že otec maloletého dieťaťa okrem povinného výživného, ktoré bol zaviazaný platiť na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného na neploleté a nezaopatrené dieťa, sa nijakým iným spôsobom na výchovu dieťaťa nepodieľa ani finančne a ani materiálne. Nejaví o dieťa žiaden záujem, nekontaktuje ju a už tri roky ju nevidel. Žiada preto, aby pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Otec tvrdí, že jeho predpokladaný príjem je 117,40 Eur a mesačné výdavky má vo výške 300,- Eur. Má preto za to, že jeho mesačné príjmy sú určite vyššie, ale ich nepriznal. Otec maloletej uvádza, že odmieta aktívnu činnosť, čím si sám zapríčinil, že mu dávka v hmotnej núdzi bola znížená. Pokiaľ tvrdí, že žije v okrese s najvyššou mierou nezamestnanosti, a preto, že si nemôže nájsť prácu, poukázala na to, že v jeho okolí je viac okresov, kde si prácu môže hľadať (D., M., F., ...). Keďže je odporca nezamestnaný, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v prípade nájdenia práce v inom meste či okrese môže mu priznať aj príspevok na dochádzku za prácou. Poukázala na to, že je to mladý a zdravý chlap, preto nevidí žiadnu prekážku v tom, aby si nenašiel prácu, jedine ak

nechce. Prácu treba hľadať a nikto mu ju sám neponúkne. To, že sa jej, ako matke maloletej, zmenili pomery, neznamená, že otec nie je povinný sa finančne podieľať na výžive dieťaťa. Ďalej poukázala na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní možností a majetkových pomerov rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné vynaložiť. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a žiadosť otca maloletého dieťaťa o náhradu trov konania v plnom rozsahu zamietol.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa sa k podanému odvolaniu otca maloletého dieťaťa písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie otca maloletého dieťaťa v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4P/52/2015 v predmetnej veci konštatuje, že prvostupňový súd v danej veci vykonal dostatočné dokazovanie, skutkový stav, ktorý bol podkladom jeho rozhodnutia, uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom skutkový stav správne právne posúdil. Námietky otca maloletého dieťaťa uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažuje za prijateľné práve z dôvodov, že prvostupňový súd vo veci vykonal náležité dokazovanie, vec správne právne posúdil, odporca v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť alebo zvrátiť výsledky doterajšieho dokazovania. Otec maloletého dieťaťa vo svojom odvolaní neuviedol ani žiadnu skutočnosť, ktorá by mala za následok úvahu o prípadnej vade v procesnoprávnom postupe prvostupňového súdu alebo o prípadnej nesprávnosti rozhodnutia. Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 O. s. p. správne a svoje rozhodnutie aj náležite podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil. Dôvody rozhodnutia prvostupňového súdu sú síce stručné, ale sú zrozumiteľné a jasné. Odvolací súd sa s dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu stotožňuje a na tieto odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia k najzásadnejšej námietke otca maloletého dieťaťa a síce, že súd vychádzal pri rozhodovaní o zvýšení výživného z výšky príjmu odporcu 117,- Eur a nebral do úvahy zvýšenie príjmu matky maloletého dieťaťa a zvýšenie nákladov u maloletého dieťaťa len vo výške 7,- Eur mesačne, a to za poplatky do J.O., odvolací súd uvádza, že je nepochybné, že s prihliadnutím na čas od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu uplynutím času došlo k zmene pomerov aj na strane maloletého dieťaťa, a to s prihliadnutím na rast maloletého dieťaťa, s čím súvisia náklady na ošatenie a s prihliadnutím na to, že sa jedná o T., aj náklady na hygienické potreby. Je nepochybné, že od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov aj u matky maloletého dieťaťa, u ktorej došlo k zvýšeniu príjmu na sumu 500,- Eur mesačne. Nemožno však prisvedčiť názoru otca maloletého dieťaťa uvedeného v odvolaní, že zvýšené náklady na maloleté dieťa má pokrývať vzhľadom na zvýšený príjem matka maloletého dieťaťa. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len Zákon o rodine), podľa ktorého pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa sa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. V konaní nebolo preukázané, že by otec maloletého dieťaťa sa v nejakej miere o maloleté dieťa aj osobne staral. Z vyjadrenia matky maloletého dieťaťa jednoznačne vyplýva, že o dieťa sa osobne stará iba matka maloletého dieťaťa, pričom otec o maloleté dieťa neprejavuje žiadny záujem, okrem určeného výživného dieťaťu nič iné neposkytuje. Správne prvostupňový súd poukázal na to, že z vyjadrenia otca vyplýva, že má mesačné náklady spolu vo výške 403,- Eur a pri porovnaní tejto sumy mesačných výdavkov s deklarovaným príjmom je možno konštatovať, že deklarovaný príjem otca nezodpovedá skutočnému príjmu. Rovnako prvostupňový súd správne akcentoval tú skutočnosť, že otec je mladý, vyučený, je v produktívnom veku, je zdravý, a preto pri určení výživného prihliadol aj na schopnosti a jeho možnosti v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd poukazuje na to, že plnenie vyživovacej povinnosti je zákonná povinnosť otca maloletého dieťaťa, tento je preto

povinný aktívne svojím konaním zabezpečiť si príjem tak, aby bol schopný výživné súdom určené vo výške 50,- Eur mesačne na výživu maloletého dieťaťa poskytovať. Odvolací súd poukazuje na to, že na zabezpečenie výživy maloletého dieťaťa, s prihliadnutím na deklarované výdavky maloletého dieťaťa a s prihliadnutím na zabezpečenie každodennej stravy, ošatenia, hygienických potrieb maloletého dieťaťa ani suma 50,- Eur nie je postačujúca a je zrejmé, že aj matka maloletého dieťaťa, ktorá sa o dieťa osobne stará, prispieva na výživu maloletého dieťaťa. Nie je v súlade s princípmi Zákona o rodine, aby zabezpečenie vyživovacej povinnosti bolo v prevažnej miere prenesené len na matku maloletého dieťaťa tak, ako sa to snaží interpretovať aj v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu otec maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Otec maloletého dieťaťa je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, pričom aj zo samotného odvolania otca maloletého dieťaťa je zrejmé, že tento nemá aktívny záujem na zabezpečení čo najvyššieho príjmu, keďže odmietol aktívne práce a z týchto dôvodov sám v odvolaní poukazuje na to, že je potrebné pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádzať z dávky v hmotnej núdzi vo výške 117,40 Eur, ktorú ale v skutočnosti dosahuje iba v nižšej výške práve z dôvodu odmietnutia aktívnych prác. K námietke otca maloletého dieťaťa v odvolaní, že prvostupňový súd nesprávne uviedol výšku inkasa vo výške 280,- Eur, keď správne má byť vo výške 177,- Eur, odvolací súd poukazuje na obsah vyjadrenia otca maloletého dieťaťa, keď otec maloletého dieťaťa bol vypočítaný k predmetu sporu dožadným súdom, kde vypovedal, že zo svojho príjmu hradí inkaso v sume 280,- Eur mesačne, hradí úver za dom v sume 103,- Eur a z F. W., a.s., hradí úver vo výške po 20,- Eur v mesačne, ktoré sumy aj prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia správne uviedol a zistil, že mesačné výdavky spolu predstavujú čiastku 403,- Eur. Prípadný nesprávny zápis výpovede otca maloletého dieťaťa pred dožadným súdom, v konaní pred prvostupňovým súdom otcom maloletého dieťaťa ani jeho právnu zástupkyňou namietaný nebol, z tohto dôvodu preto odvolací súd túto námietku považuje len za účelovú. Odvolací súd však zároveň v tejto súvislosti poukazuje aj na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné vynaložiť. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa v písomnom odvolaní uvádzal, že s úhradou mesačných výdavkov mu pomáha jeho matka, odvolací súd poukazuje opätovne na výpoveď otca maloletého dieťaťa pred dožadným súdom, z ktorej výpovede nepochybne vyplýva, že mesačné náklady spolu vo výške 403,- Eur hradí otec maloletého dieťaťa zo svojho príjmu. Teda aj túto obranu otca maloletého dieťaťa v podanom odvolaní odvolací súd považuje len za účelové tvrdenie. Vzhľadom už na hore uvedené odvolací súd dospel k názoru, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil pri riadnom zistení skutkového stavu, z týchto dôvodov preto odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdil v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O. s. p.

Keďže prvostupňový súd rozsudkom zo dňa 14. 12. 2015 nerozhodol o trovách konania, následným rozsudkom zo dňa 11. 03. 2016 súd rozhodol v súlade s ustanovením § 166 O. s. p. o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, správne podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a keďže v súdnej veci sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu, odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa jeho výsledku. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.